

Lietuvių kalbos instituto
Bendrinės kalbos tyrimų centras ir
Geolingvistikos centras

Vilniaus universiteto
Filologijos fakulteto
Baltistikos katedra

TARPTAUTINĖ MOKSLINĖ KONFERENCIJA
profesoriaus Alekso Girdenio (1936–2011)
80 metų gimimo sukakčiai paminėti

DABARTINIŲ BALTŲ KALBŲ IR TARMIŲ TRANSFORMACIJOS

2016 m. spalio 19–21 d.

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
dedicated to the 80th anniversary of birth of
professor Aleksas Girdenis (1936–2011)

TRANSFORMATIONS OF CONTEMPORARY BALTIC LANGUAGES AND DIALECTS

19th–21st October 2016

-
- KONFERENCIJOS VIETA:
Lietuvių kalbos institutas, P. Vileišio g. 5, Vilnius
  - CONFERENCE LOCATION:
Institute of the Lithuanian Language, P. Vileišio st. 5, Vilnius

KONFERENCIJOS PROGRAMA

CONFERENCE PROGRAMME

- 10:10–10:30 *Anete Daina* ĒRĢEMES UN VIJCIEMA IZLOKSNES LEKSIKA:
STABILAIS UN MAINĪGAIS
- 10:30–10:50 *Vilma Zubaitienė* STABILIJŪ JŪ JUNGINIŪ TYRIMAI IR
LEKSIKOGRAFINĒ PRAKTIKA
- 10:50–11:20 Kavos pertrauka / Coffee break

Konferenciju salē / Conference hall
11:20–13:00

BAIGIAMASIS PLENARINIS POSĒDIS CLOSING PLENARY SESSION

- Pirmininkauja / Chairperson: *Danguolė Mikulėnienė*
- 11:20–11:45 *Rita Miliūnaitė* VARTOSENA KAIP KODIFIKACIJOS KRITERIJUS
(ŽODŽIŪ FORMŪ KODIFIKACIJOS PAGRINDU)
- 11:45–12:10 *Bonifacas Stundžia* PRIEŠDĒLIŪ VEDINIŪ IR DŪRINIŪ
CIRKUMFLEKSINĒ METATONIJA – ANALOGINIŪ PROCESŪ
REZULTATAS?
- 12:10–12:35 *Igors Koškins* PAR IEKŠĒJO VALODU KONTAKTU SPECIFIKU:
KRIEVU VALODA UN LATVIEŠU VALODAS SLENGISMI
- 12:35–13:00 *Aleksiejus Luchtanas, Olegas Poliakovas* GALINDAI EUROPOS
PLATYBĒSE: ARCHEOLOGIJA, ISTORIJA, LINGVISTIKA
- Konferencijas apibendrinimas / General discussion*

Penktadienis / Friday

2016 m. spalio 21 d. • 21st of October 2016

Darbas sekcijomis (III, IV SEKCIJOS), baigiamasis plenarinis posėdis

Workshops (III, IV WORKSHOPS), closing plenary session

Konferencijų salė / Conference hall

III SEKCIJA / III WORKSHOP

09:30–10:50

Terminologija, leksikologija, leksikografija
Terminology, lexicology, lexicography

Pirmininkauja / Chairperson: Rima Bakšienė

- 09:30–09:50 Asta Mitkevičienė TERMINO TERMINAS VARTOSENĄ
- 09:50–10:10 Anita Helviga, Sigita Ignatjeva CHANGES IN COMPREHENSION AND USE OF THE LITERARY TERMS PASTICHE AND PARODY
- 10:10–10:30 Daiga Straupeniece FAUNAS LEKSIKAS DINAMIKA SVENTĀJAS IZLOKSNE: PUTNI UN KUKAIŅI
- 10:30–10:50 Albina Auksoriūtė DEKORATYVINIŲ AUGALŲ VARDŲ DARYBA
- 10:50–11:20 Kavos pertrauka / Coffee break

Posėdžių salė / Meeting hall

IV SEKCIJA / IV WORKSHOP

09:30–10:50

Leksikologija, leksikografija
Lexicology, lexicography

Pirmininkauja / Chairperson: Rita Miliūnaitė

- 09:30–09:50 Daiva Murmulaitytė ŽODŽIŲ DARYBOS RYŠIAI NAUJAŽODŽIŲ DUOMENYNE
- 09:50–10:10 Lidija Leikuma PAR „TREŠO IZLOKSNI“ LATGALIEŠŲ LITERATŪRĀ: J. KLĪDZĒJA STĀSTA „ZALTA KRISTENŠ“ KONTEKSTS

Trečiadienis / Wednesday

2016 m. spalio 19 d. • 19th of October 2016

12:30–13:00 Dalyvių registracija / Registration of Participants

Konferencijų salė / Conference hall

13:00–14:10, 14:40–15:55

PLENARINIS POSĖDIS • PLENARY SESSION

- 13:00–13:20 Įžangos žodis / Introduction:
Antanas Smetona, Violeta Meiliūnaitė
- Pirmininkauja / Chairperson: Aleksey Andronov
- 13:20–13:45 Danguolė Mikulėnienė STRUKTŪRALIZMAS LIETUVIŲ TARMĖTYROJE: ALEKSO GIRDENIO FONOLOGIJOS MOKYKLA
- 13:45–14:10 Vytautas Kardelis PAMAŠTYMAI APIE F. DE SAUSSURE'Ų DĖSNĮ IR LIETUVIŲ KALBOS PROZODINĘ SISTEMĄ
- 14:10–14:40 Kavos pertrauka / Coffee break
- 14:40–15:05 Vadim Kasevich SOME UNSETTLED PROBLEMS IN THEORETICAL PHONOLOGY
- 15:05–15:30 Juris Grigorjevs LATVIAN VOWELS PRODUCED BY INFORMANTS OF DIFFERENT AGE GROUPS
- 15:30–15:55 Rima Bakšienė, Agnė Čepaitienė TARPTAUTINĖS FONETINĖS ABĖCĖLĒS (ANGL. IPA) TAIKYMAS LIETUVIŲ TARIŲ TEKSTAMS: GALIMYBĒS IR PROBLEMOS

Diskusijos / Discussion

Profesorius Alekso Girdenio (1936–2011) kapo lankymas /
Visiting the grave of Professor Aleksas Girdenis (1936–2011)

Ketvirtadienis / Thursday

2016 m. spalio 20 d. • 20th of October 2016

Darbas sekcijomis (I, II SEKCIJOS) / Workshops (I, II WORKSHOPS)

Konferencijų salė / Conference hall

I SEKCIJA / I WORKSHOP

09:30–17:10

Dialektologija, geolingvistika, akcentologija
Dialectology, geolinguistics, accentology

1-as POSĖDIS • 1st SESSION

09:30–10:50

Pirmininkauja / Chairperson: *Violeta Meiliūnaitė*

- 09:30–09:50 *Anna Stafecka* NOTURĪGAIS UN MAINĪGAIS AUGŠZEMNIEKU DIALEKTA NAUTRĒNU IZLOKSNES FONĒTIKĀ UN MORFOLOĢIJĀ
- 09:50–10:10 *Dace Markus, Lidija Leikuma* AUGŠZEMNIEKU DIALEKTA PAZĪMES LATVIEŠU BĒRNU VALODĀ
- 10:10–10:30 *Daiva Aliūkaičė* TARMĒ IR JOS VARTOTOJAS XXI A. PRADŽIOJE: NORM VAIZDINIO TĒŠINIAI IR KAITA
- 10:30–10:50 *Daiva Kardelytė-Grinevičienė* ERDVĒS SANTYKIŲ REALIZACIJOS LIETUVIŠKOJOJE G. WENKERIO MEDŽIAGOJE
- 10:50–11:20 Kavos pertrauka / Coffee break

Posėdžių salė / Meeting hall

II SEKCIJA / II WORKSHOP

09:30–17:10

Fonetika, fonologija, morfonologija
Phonetics, phonology, morphonology

4-as POSĖDIS • 4th SESSION

15:50–17:10

Pirmininkauja / Chairperson: *Dace Markus*

- 15:50–16:10 *Jolita Urbanavičienė* DABARTINIŲ BALTŲ KALBŲ PUČIAMIEJI PRIEBALSIAI IR AFRIKATOS: AKUSTINIŲ POŽYMIŲ LYGINAMOJI ANALIZĖ
- 16:10–16:30 *Inese Indričāne* ACOUSTIC CHARACTERISTICS OF THE LATVIAN AFFRICATES PRONOUNCED BY INFORMANTS OF DIFFERENT AGE GROUPS (5–15, 16–39, 40–59, 60–80)
- 16:30–16:50 *Inese Indričāne, Solveiga Čeirane* LATVIEŠU VALODAS TROKSNEŅU UZTVERES PILOTPĒTĪJUMS
Diskusijos / Discussion
- 17:30 *Vakaronė / Conference dinner*

- 12:00–12:20 *Regina Sabonytė, Asta Kazlauskienė, Sigita Dereškevičiūtė*
DŽIAUGSMINGASIS IR MANDAGUSIS JUOKAS: STRUKTŪRINIAI
MODELIAI IR JŲ TRUKMĖ
- 12:20–12:40 *Jana Taperte* ACOUSTIC PROPERTIES OF TRILL
IN STANDARD LATVIAN (DATA FROM SPEAKERS
OF DIFFERENT AGE GROUPS)
- 12:40–14:00 Pietų pertrauka / Lunch break

Posėdžių salė / Meeting hall

II SEKCIJA / II WORKSHOP

09:30–17:10

Fonetika, fonologija, morfonologija
Phonetics, phonology, morphonology

3-ias POSĖDIS • 3rd SESSION

14:00–15:20

Pirmininkauja / Chairperson: *Jolita Urbanavičienė*

- 14:00–14:20 *Yuri Kleiner* FORGOTTEN LEGACY OF CLASSICAL PHONOLOGY
- 14:20–14:40 *Laura Kamandulytė-Merfeldienė* MORFONOTAKTINIŲ PRIEBALSIŲ
SAMPLAIKŲ ĮSISAVINIMAS TIPIŠKOS IR SUTRIKUSIOS RAIDOS
ATVEJU
- 14:40–15:00 *Maija Brēde* PHONOSTYLISTIC ATTRIBUTES OF POLITICAL
DISCOURSE IN LATVIAN
- 15:00–15:20 *Daiva Šveikauskienė, Vytautas Šveikauskas* AUTOMATINĖ ŽODŽIŲ
DARYBA
- 15:20–15:50 Kavos pertrauka / Coffee break

Konferencijų salė / Conference hall

I SEKCIJA / I WORKSHOP

09:30–17:10

Dialektologija, geolingvistika, akcentologija
Dialectology, geolinguistics, accentology

2-as POSĖDIS • 2nd SESSION

11:20–12:40

Pirmininkauja / Chairperson: *Anna Stafecka*

- 11:20–11:40 *Vilija Ragaišienė* VARDAŽODŽIŲ KIRČIAVIMO MODELIAI
XX A. 6–7 DEŠ. VAKARŲ AUKŠTAIČIŲ KAUNIŠKIŲ ŠNEKTŲ
RANKRAŠTINIUOSE ŠALTINIUOSE
- 11:40–12:00 *Violeta Meiliūnaitė* TARMIŲ TRANSKRIBAVIMO PRAKTIKA:
OBJEKTYVUMO IR SUBJEKTYVUMO SANTYKIS
- 12:00–12:20 *Kazimieras Garšva* LIETUVIŲ KALBOS TARMĖS:
DIALEKTOLOGIJA, FONOLOGIJA, SOCIOLINGVISTIKA
- 12:20–12:40 *Joris Kazlauskas* KĄ DABARTINĖS LIETUVIŲ KALBOS TEKSTYNAS
SAKO APIE KALBININKUS?
- 12:40–14:00 Pietų pertrauka / Lunch break

Konferencijų salė / Conference hall

I SEKCIJA / I WORKSHOP

09:30–17:10

Dialektologija, geolingvistika, akcentologija
Dialectology, geolinguistics, accentology

3-ias POSĖDIS • 3rd SESSION

14:00–15:20

Pirmininkauja / Chairperson: *Vilija Ragaišienė*

- 14:00–14:20 *Birutė Jasiūnaitė* UTENIŠKIŲ SUDURTINIAI PEJORATYVAI
- 14:20–14:40 *Janina Švambarytė-Valužienė* VYRŲ IR MOTERŲ ĮVARDIJIMO
JONIŠKIEČIUOSE KONTEKSTAS

- 14:40–15:00 *Liene Markus-Narvila* IZLOKŠŅU LIETOJUMS LEJASKURZEMĒ
21. GADSIMTĀ: SOCIOLINGVISTISKS IESKATS
- 15:00–15:20 *Diana Vaitmonienė* BENDRINĒ KALBA JAUNOSIOS IR
VIDURINIOSIOS KARTŲ PIETŲ ŽEMAIČIŲ RASEINIŠKIŲ
MENTALINIUOSE ŽEMĒLAPIUOSE
- 15:20–15:50 Kavos pertrauka / Coffee break

Konferenciju salē / Conference hall

I SEKCIJA / I WORKSHOP
09:30–17:10

Dialektologija, geolingvistika, akcentologija
Dialectology, geolinguistics, accentology

4-as POSĒDIS • 4th SESSION
15:50–17:10

- Pirmininkauja / Chairperson: *Birutė Jasiūnaitė*
- 15:50–16:10 *Gintarė Judžentytė* DĒL DEIKTINIŲ SISTEMŲ KAITOS VIENOJE
ŠIAURĒS ŽEMAIČIŲ TELŠIŠKIŲ ŠNEKTOJE
- 16:10–16:30 *Jūratė Pajėdienė* SANTYKINIO LAIKO RAIŠKA ŠIAURĒS ŽEMAIČIŲ
TELŠIŠKIŲ ŠNEKTOJE
- 16:30–16:50 *Laura Geržotaitė* VAKARŲ AUKŠTAIČIŲ ŠIAULIŠKIŲ IR
RYTŲ AUKŠTAIČIŲ PANEVĒŽIŠKIŲ PARIBIO ŠNEKTOS
LIETUVIŲ TARMIŲ KLASIFIKACIJOSE: GEOLINGVISTINĒ ANALIZĒ
- 16:50–17:10 *Genovaitė Kačiuškienė* VIRTUALI INFORMACIJA APIE
PROFESORIŲ ALEKSAŲ GIRDENĮ IR JO MOKSLINIUS DARBUS
- Diskusijos / Discussion*
- 17:30 *Vakaronė / Conference dinner*

Posėdžių salē / Meeting hall

II SEKCIJA / II WORKSHOP
09:30–17:10

Fonetika, fonologija, morfonologija
Phonetics, phonology, morphonology

1-as POSĒDIS • 1st SESSION
09:30–10:50

- Pirmininkauja / Chairperson: *Jurgita Jaroslavienė*
- 09:30–09:50 *Aleksey Andronov* ANNA ĀBELE'S SYLLABLE THEORY TODAY AND
TOMORROW
- 09:50–10:10 *Elena Riekhakaynen* ANNA ĀBELE'S SYLLABLE THEORY AS
AN INSPIRATION FOR EXPERIMENTAL RESEARCH
- 10:10–10:30 *Evaldas Švageris* AKUSTINĒS PRIEGAIDŽIŲ PARALELĒS: LIETUVIŲ,
LATVIŲ, SLOVĒNŲ, SERBŲ IR VOKIEČIŲ KALBŲ DUOMENYS
- 10:30–10:50 *Asta Kazlauskienė* BENDRINĒS LIETUVIŲ KALBOS MORFEMŲ
STRUKTŪRINIAI MODELIAI: PRODUKTYVUMAS IR DAŽNUMAS
- 10:50–11:20 Kavos pertrauka / Coffee break

Posėdžių salē / Meeting hall

II SEKCIJA / II WORKSHOP
09:30–17:10

Fonetika, fonologija, morfonologija
Phonetics, phonology, morphonology

2-as POSĒDIS • 2nd SESSION
11:20–12:40

- Pirmininkauja / Chairperson: *Juris Grigorjevs*
- 11:20–11:40 *Jurgita Jaroslavienė* LYGINAMASIS INSTRUMENTINIS LIETUVIŲ
BENDRINĒS KALBOS BALSIŲ KOKYBINIŲ IR KIEKYBINIŲ
POŽYMIŲ TYRIMAS
- 11:40–12:00 *Solveiga Čeirane, Dace Markus, Vladislava Uršuļska* LĪDZSKAŅU
FONĒMU ATLASE TESTĒŠANAI: REZULTĀTI UN PROBLĒMAS